
การพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การสอน แบบ 4 MAT
ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้านชุด “สืบสานนิทานได้” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรกนก โพธิ์แก้ว *

พัชลิน จินนุ่น **

อมลวรรณ วีระธรรมโม***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบ พัฒนาและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอน แบบ 4MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” เปรียบเทียบ ผลการประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน โดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม ใช้ห้องเรียน เป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4MAT ร่วมกับ หนังสือนิทานพื้นบ้านชุด “สืบสานนิทานได้” แบบประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสาน นิทานได้” และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) และเปรียบเทียบความแตกต่าง ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 80.93/80.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ ผลการประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.84 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37

คำสำคัญ: การอ่านเชิงวิเคราะห์; เทคนิค 4MAT; หนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”

* นิสิตปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ

** รองศาสตราจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลขาธิการคุรุสภา

Development of Thai Analytical Reading Skills of Grade-Six Students Using 4 MAT Teaching Approach with Traditional Tales on “Sueb - Sarn Nithan Tai”

Kornkanok Phokaew *

Phatchalin Jeennoon **

Amonwan Wirathammo***

Abstract

This research study aimed to design, develop, and measure an efficiency of a learning management plan using the 4 MAT teaching approach with traditional tales on “Sueb Sarn Nithan Tai”, compare the results of the assessment analytical reading skills and investigate the satisfaction of Grade-six students towards learning management using the 4 MAT teaching approach and traditional tales on “Sueb Sarn Nithan Tai”. Research sample was thirty Grade-six students selected by a cluster random sampling method using the classroom as a sampling unit. Research instruments were learning management plans through the 4MAT teaching approach with traditional tales on “Sueb Sarn Nithan Tai”, an analytical reading skills assessment, a set of traditional tales on “Sueb Sarn Nithan Tai,” and a questionnaire on satisfaction towards learning management. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation, percentage, efficiency analysis (E_1/E_2), and a dependent samples t-test.

Research findings revealed that the efficiency of the learning management using the 4MAT technique with Traditional Tales on “Sueb Sarn Nithan Tai” for Grade-Six students was 80.93/80.44 which meet the 80/80 specified criterion. The results of the students’ analytical reading skills assessment after learning through the 4MAT technique with the Traditional Tales on “Sueb Sarn Nithan Tai” was higher than before learning at the significance level of .01, and students’ satisfaction towards the overall learning management was at the highest level with a mean of 4.84 and a standard deviation of 0.37.

Keywords: Analytical reading skills; 4MAT technique; Traditional Tales on “Sueb Sarn Nithan Tai”

* Master of Education students Thai Language Program Thaksin University

** Assoc. Prof. Dr. of Faculty of Humanities and Social Sciences Thaksin University

***Asst. Prof. Dr. Secretary of the Teachers Council of Thailand

Received: 15 November 2023/ Revised: 19 December 2023/ Accepted: 30 December 2023/ Published online: 30 December 2023

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามา มีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิต ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และปรับตัวเองให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพ ในการศึกษาหาความรู้ที่จะทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ได้ผลดีที่สุดคือการอ่าน เพราะการอ่านเปรียบเหมือนกุญแจดอกสำคัญที่จะไขไปสู่ขุมคลังแห่งวิทยาการทั้งปวง โดยเฉพาะการเรียนด้านภาษา การอ่านมีความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เสริมความคิด ความฉลาดรอบรู้ มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มพูนมากขึ้น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551) กล่าวถึงการอ่านว่าจะประโยชน์อย่างยิ่งถ้าผู้อ่านอ่านอย่างวิเคราะห์ เพราะจะทำให้ผู้อ่านเกิดปัญญา เกิดความคิดสร้างสรรค์ ไม่เฉพาะแต่จะได้ความรู้ ได้รู้จักใช้สำนวนโวหารเท่านั้น ยังได้แง่คิดจากหนังสือเหล่านั้น ได้รับรู้ความคิดที่แตกต่างกันได้ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านและนำประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การบูรณาการทักษะการอ่านร่วมกับวรรณคดีและวรรณกรรมยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจากหลาย ๆ สาเหตุ เช่น การเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหามากกว่าฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด การขาดแคลนสื่อที่เหมาะสมและสร้างความสนใจให้เกิดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมจึงควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นภายในสมอง และพัฒนาได้โดยกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนแสดงความคิด โดยการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งปัญหาการอ่านดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยของกองวิจัยทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2551) พบว่า ปัญหาทักษะการอ่าน การสอนวรรณคดีและวรรณกรรมในช่วงชั้นประถมศึกษาปลายนั้นมีปัญหา นักเรียนส่วนหนึ่งทำไม่ได้ อ่านไม่แตกฉาน และขาดความเข้าใจในการอ่าน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์ เช่นเดียวกันกับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – net) รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2565 ผลการสอบของนักเรียนระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยมาตรฐาน ท 1.1 การอ่าน 59.36 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาเมืองเพชร มีคะแนนเฉลี่ย 51.19 ในมาตรฐาน ท 5.1 วรรณคดี และวรรณกรรม คะแนนเฉลี่ย 52.58 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาเมืองเพชรมีคะแนนเฉลี่ย 34.99 ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศและควรได้รับการพัฒนาต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรตระหนัก และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา เพราะการสอนวรรณคดีและวรรณกรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย การเลือกใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูจะเป็นแนวทางสำคัญ ในการพัฒนาผู้เรียนอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งรูปแบบการสอน แบบ 4 MAT เป็นหนึ่งในรูปแบบการสอนที่มีแนวคิดยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดย เอียร์ พานิช (2544) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของกิจกรรมการสอน แบบ 4 MAT ไว้ว่า มีกิจกรรมหลากหลายเพื่อตอบสนองความแตกต่างของบุคคล และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นพบความสามารถของตนเอง มีแนวคิดที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ รูปแบบ การสอน แบบ 4 MAT เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้พื้นฐานของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคพัฒนาสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา ซึ่งสมองทั้งสองซีก จะมีความถนัด

ในเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน โดยสมองซีกซ้ายจะมีศักยภาพเกี่ยวกับภาษา การฟัง ความจำ การคิดวิเคราะห์เหตุผล การจัดลำดับ การคิดคำนวณ สัญลักษณ์ เหตุผลเชิงตรรกะ และวิทยาศาสตร์ ส่วนสมองซีกขวาจะมีศักยภาพเกี่ยวกับจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ ความรู้สึกรับรู้ภาพรวมการรับรู้ทางประสาทสัมผัส ศิลปะสุนทรีย รูปร่าง รูปทรง รูปแบบ สี ดนตรี มิติสัมพันธ์ และการเคลื่อนไหว รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT จึงเป็นรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนที่ตามที่ตนถนัดควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการทำงานของสมองอย่างสมดุลด้วยเหตุผลและสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำรูปแบบการสอนแบบ 4 MAT ร่วมกับวรรณกรรมพื้นบ้านประเภทนิทานท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงการเรียน และการทำงานของสมองทั้งสองซีกของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัด ได้พัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ควบคู่กับทักษะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเนื้อหา และเห็นคุณค่าของการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการสอน แบบ 4 MAT มาใช้ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้านชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย และสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียน การสอนวรรณคดีและวรรณกรรมให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อออกแบบพัฒนาและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนที่อ่านทำความเข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง สรุปสาระสำคัญ ทศนคติของผู้แต่ง แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการอ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญ เปรียบเทียบ เชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลจากเรื่องที่อ่าน สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องราว เหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านโดยมีเหตุผลสนับสนุน ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” หมายถึง รูปแบบการสอนที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการสอนแบบโฟร์แมท (4 MAT System) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4 แบบ ในเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ ยึดหลักการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย ยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองผู้เรียนทุกแบบการเรียนรู้ให้มีโอกาสได้เรียนรู้ มีการจัดประสบการณ์ที่ช่วยกระตุ้นการพัฒนาสมองซีกซ้ายและซีกขวาเพื่อให้สมองทั้งสองซีกมีพัฒนาการที่สมดุล ซึ่งมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของ McCarthy (1990) โดยจัดลำดับการจัดกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการ ออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) การบูรณาการประสบการณ์เข้ากับตนเอง 2) สร้างความคิดรวบยอด 3) การปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะและการสร้างชิ้นงาน และ 4) ชิ้นชมผลงานและการประยุกต์สู่อนาคต และ 8 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์ ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ ขั้นที่ 3 บูรณาการ สังเกตไปสู่ความคิดรวบยอด ขั้นที่ 4 พัฒนาความคิดรวบยอด ขั้นที่ 5 ปฏิบัติและปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง ขั้นที่ 6 ปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง ขั้นที่ 7 วิเคราะห์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ และขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น และนำหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน

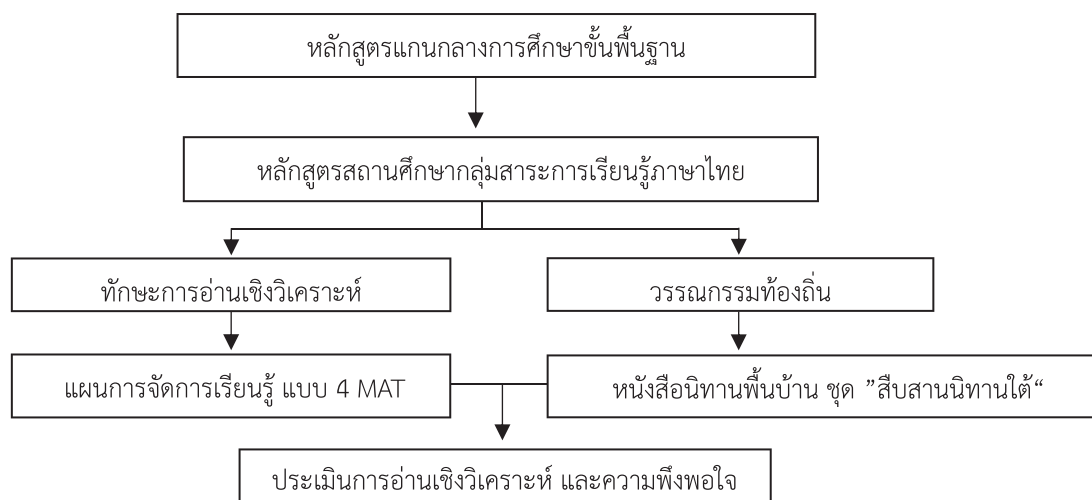
หนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” หมายถึง หนังสือที่ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมตัวบทนิทานพื้นบ้าน โดยคัดเลือกนิทานพื้นบ้านภาคใต้ จำนวน 5 เรื่อง มาจากหนังสือรวมนิทานพื้นบ้านประจำจังหวัดภาคใต้ มาดัดแปลงให้มีความทันสมัย และง่ายต่อการอ่านของผู้เรียน แต่ยังคงโครงเรื่องเดิมไว้ ซึ่งนำมาดัดแปลงให้อยู่ในรูปของหนังสือการ์ตูนที่วาดขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีคำบรรยายและเนื้อเรื่องประกอบภาพ โดยแบ่งหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 เรื่องทำตามคำพ่อสั่ง ตอนที่ 2 เรื่องตากับยาย ตตอนที่ 3 เรื่องนายตัน ตอนที่ 4 เรื่องอ้ายเกลอเขา – อ้ายเกลอเล และตอนที่ 5 เรื่องนายอ้ายไม่ตาย

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ได้แก่ ด้านเนื้อหา หมายถึง เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการจัดลำดับความยากง่าย เนื้อหามีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความรู้และเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การกระทำกิจกรรมที่เกิดขึ้น ระหว่างบทเรียนที่ผู้สอนสื่อความหมายกับผู้เรียนโดยใช้สื่อชนิดต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การใช้สื่อและอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ ร่วมกับการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการวัดประเมินผลตลอดจนการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม การวัดผลครอบคลุมความรู้ มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลที่ชัดเจนและยุติธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) โดยก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ผ่านการฝึกอบรม หลักจริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์ หลักสูตรทางด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2565 มาแล้ว โดยมีการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวิจิตรอันดามัน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาเมืองเพชร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน โดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ผลการประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”

2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาเรียนปกติตามโครงสร้างหลักสูตร จำนวนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมจำนวน 10 ชั่วโมง

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย
2. ทดลองใช้วิธีการ โดยการบูรณาการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. วิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. หนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนปกติ 10 ชั่วโมง ซึ่งแผนจะประกอบด้วย สารสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการวัดและประเมินผล
3. แบบประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้เนื้อเรื่องจากหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ออกแบบแบบประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามแนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบบประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเรียน
4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล

ภาพ 2 หนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”

ภาพ 3 คู่มือประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยทำการทดลองตามลำดับ ดังนี้

1. ประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน (Pre-test) โดยทดสอบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากแบบประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ

2. ดำเนินการทดลอง โดยการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้เตรียมไว้ จำนวน 5 แผน รวม 10 ชั่วโมง
3. ดำเนินการวิจัยโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาเมืองเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน
4. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน (Post - test) โดยทดสอบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากแบบประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) แต่สลับข้อและสลับตัวเลือก
5. ตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ
6. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองกับนักเรียนไปทำการตรวจวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการทดลองตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลการทดลองตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และ Microsoft Excel ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่า t แบบ Dependent Samples t-test

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” หมายถึง รูปแบบการสอนที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการสอนแบบโฟร์แมท (4 MAT System) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดหลักการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย ยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของ McCarthy โดยได้มีการจัดลำดับกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการออกเป็น 4 ส่วน 8 ขั้นตอน และได้มีการนำหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การบูรณาการประสบการณ์เข้ากับตนเอง

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์ เตรียมการและแสวงหาความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่ โดยการสังเกตสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาให้อ่าน/ฟัง ดู แล้วตอบคำถามและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งครูมีบทบาทเป็นผู้กระตุ้นผู้เรียน โดยใช้คำถามสร้างความสนใจ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น มีกระบวนการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ กิจกรรมร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายบทอ่านนิทานพื้นบ้าน ด้วยการตอบคำถามและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเชื่อมโยงประสบการณ์จากขั้นที่ 1 โดยการถามเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เริ่มวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ส่วนที่ 2 สร้างความคิดรวบยอด

ขั้นที่ 3 บูรณาการ วิเคราะห์เรื่องในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน และสรุปความคิดรวบยอดได้ว่าควรวิเคราะห์เรื่องที่อ่านในประเด็นใดบ้าง โดยครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นในการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์เรื่องอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 พัฒนาความคิดรวบยอด ผู้เรียนได้รับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามทฤษฎีหรือความคิดรวบยอด โดยครูให้ผู้เรียนวิเคราะห์และไตร่ตรองประสบการณ์ โดยบูรณาการร่วมกับการใช้หนังสือนิทานพื้นบ้านชุด “สืบสานนิทานได้”

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะและการสร้างชิ้นงาน

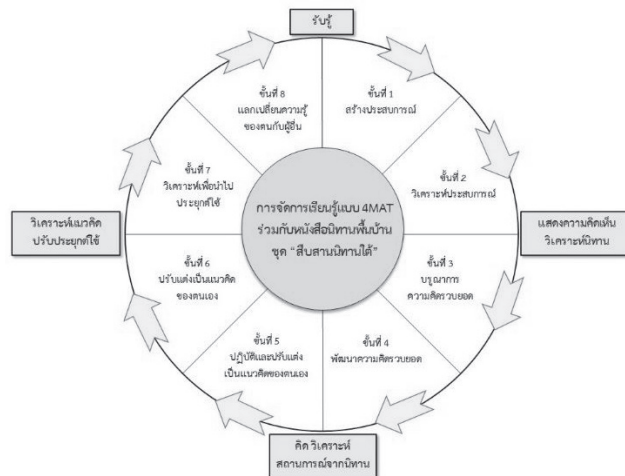
ขั้นที่ 5 ปฏิบัติและปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง โดยครูให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงและปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง จากการอ่านนิทาน แล้วจึงสรุปความคิดและวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อพัฒนาแนวคิดและทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

ขั้นที่ 6 ปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง โดยครูให้ผู้เรียนปรับแต่งเป็นแนวคิดจากการอ่านนิทาน บูรณาการกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ปรับปรุงสิ่งที่ปฏิบัติด้วยวิธีการของตนเอง และบูรณาการเป็นองค์ความรู้ของตนเอง

ส่วนที่ 4 ชิ้นชมผลงานและการประยุกต์สู่อนาคต

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ผลงานการอ่านเชิงวิเคราะห์ของตนเองว่า นิทานพื้นบ้านที่ผู้เรียนได้วิเคราะห์ไปนั้น มีองค์ประกอบของเรื่องและข้อคิดจากเรื่องอย่างไรบ้าง แล้วจึงประยุกต์ความรู้มาปรับให้สอดคล้องกับผลงาน และประยุกต์ความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นต่อไป

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนความรู้ของตนเองกับผู้อื่น นักเรียนนำเสนอผลงานการอ่านเชิงวิเคราะห์ของตนเอง และฟังการนำเสนอของเพื่อน พร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลงานของเพื่อน เพื่อช่วยกันปรับปรุงแก้ไขผลงาน ดังภาพประกอบ

ภาพ 4 การบูรณาการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน 4 MAT
ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้”

2. ผลการหาค่าประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล ตามเกณฑ์ 80/80

การหาค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยนำคะแนนที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 5 แผนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยร้อยละเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก และนำคะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หาคำนวนหาค่าเฉลี่ยร้อยละเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง โดยใช้สูตร E_1/E_2 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 การหาค่าประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้านชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

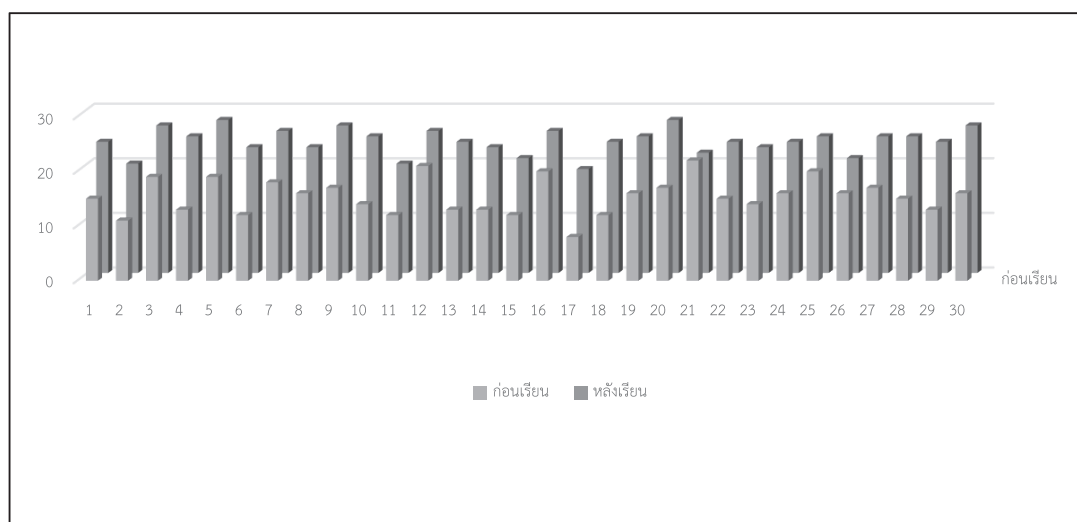
แบบทดสอบ	N	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
แบบทดสอบท้ายบทเรียน	30	1821	60.70	80.93
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	30	724	24.13	80.44

ผลการทดสอบทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนร้อยละ 80.93 ($E_1 = 80.93$) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน มีคะแนนร้อยละ 80.44 ($E_2 = 80.44$) แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้านชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.93/80.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่า t แบบ Dependent Samples t-test

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” พบว่า คะแนนประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สามารถแสดงข้อมูลได้ดังภาพ 5

ภาพ 5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบแบบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยในกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (t-test Dependent Samples) ปรากฏผล ดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	15.40	3.255	18.50**	.00
หลังเรียน	30	24.13	2.345		

**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สูตร (t-test for Dependent Samples) ในโปรแกรม SPSS สรุปผลได้ว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 15.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.25 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 24.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.34 ซึ่งคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่ามากกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 8.73 ค่า sig ที่คำนวณได้ มีค่า .00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด .01 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.84 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37 ประเด็นที่นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นลำดับที่ 1 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เนื้อหาที่เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) พอใจที่ได้สร้างชิ้นงานที่แสดงถึงความเป็นตัวเอง ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ลำดับที่ 2 ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้าพเจ้าพอใจที่ได้เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.31) และข้าพเจ้าชื่นชอบสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.31) ลำดับที่ 3 ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สื่อและอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความถูกต้องเหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) ข้าพเจ้าปฏิบัติกิจกรรมและรับฟังข้อเสนอแนะจากครูและเพื่อน ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) และลำดับสุดท้ายผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้าพเจ้าพอใจที่ได้ใช้เหตุผลร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน ในการอธิบาย และอภิปรายถึงการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.43) และข้าพเจ้าพอใจกับผลงานของตนเองในกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.40) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้การสอน แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ร่วมกับนิทานพื้นบ้าน มีคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่ามากกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการสอนตามหลักการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากตำรา

หนังสือ เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2553) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะสอนให้ได้ผลดีนั้น ผู้เป็นครูมืออาชีพต้องมีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนที่ดี มีประสิทธิภาพ ความสามารถนี้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของวิชาชีพครู ในการออกแบบการเรียนการสอนที่ดี ครูจะต้องสามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดที่เหมาะสมกับผู้เรียน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้โดยสะดวก รวมทั้งมีการวัดผล ประเมินผลที่เหมาะสมตรงจุดมุ่งหมาย จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้นั้นบรรลุผลที่ดีได้

การวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่ามีประสิทธิภาพ 80.93/80.44 ซึ่งแสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ในบทเรียนได้ จากขั้นตอนทั้งหมด 8 ขั้นตอนที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้น มีขั้นตอนในการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบทอ่าน คือ หนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ซึ่งประกอบด้วยนิทาน จำนวน 5 เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการใช้รูปแบบการสอน แบบ 4 MAT มีรูปแบบและขั้นตอนที่เป็นระบบ แต่ละขั้นตอนสามารถแทรกกิจกรรมที่น่าสนใจ จึงดึงดูดความตั้งใจ ความสนใจ และความกระตือรือร้นของผู้เรียนได้ดี จึงเป็นอีกวิธีการสอนหนึ่งที่มีความสร้างสรรค์ เชื่อมโยงความรู้ได้ดี นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้อ่านเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านในภูมิภาคของตนเอง ซึ่งมีความหลากหลายของเนื้อหาและภาษา ประกอบกับเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านมีเนื้อเรื่องที่ไม่น่าเบื่อ โครงเรื่องมีตัวละครไม่มาก การวางเรื่อง การดำเนินเรื่องไม่ยุ่งยาก มีการอธิบายศัพท์ให้ง่ายต่อการอ่าน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับการพัฒนาทักษะ การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างสูงสุดตามศักยภาพของตนเองได้ต่อไป

เมื่อผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” แล้ว ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ศึกษาจากหนังสือนิทานพื้นบ้าน จำนวน 5 เรื่อง ประกอบด้วย เนื้อเรื่องที่มีความง่ายไปหายาก เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจศึกษาเนื้อหาและนำไปสู่การวิเคราะห์ในกิจกรรมการวิเคราะห์ลักษณะต่าง ๆ คือ การบอกรายละเอียดของเรื่อง การจำแนกแยกแยะข้อมูล การเปรียบเทียบจัดระบบข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน และบอกความสัมพันธ์หรือการให้เหตุผล แบบประเมินทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมานั้นเป็นไปตามหลักการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ และเป็นไปตามวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” ค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งที่เป็นเช่นนั้นเพราะผู้วิจัยได้ใช้ 4 MAT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการเรียนการสอนสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ

กิจกรรมด้วยตนเอง เรียนรู้การทำงานจากเรื่องที่เรียนเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวในนิทานพื้นบ้านโดยเมื่อนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ นักเรียนยังได้นำความรู้ที่ได้ไปสรุปองค์ความรู้ในรูปแบบการสร้างองค์ความรู้ผ่านผลงาน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาการแยกแยะองค์ประกอบ การจัดกลุ่มความคิด แสดงความสัมพันธ์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียน มีโอกาสคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนทำให้มองเห็นภาพรวมชัดเจน เข้าใจสิ่งที่เรียนรู้มากยิ่งขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบูรณาการการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ได้มากขึ้นและสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมรวมกับความรู้ใหม่ได้ดียิ่งขึ้น

1.2 ในการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT ร่วมกับหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกทางความคิดอย่างหลากหลาย โดยครูเป็นผู้มีบทบาทในการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน

1.3 หนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุด “สืบสานนิทานได้” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำกลับไปอ่านเพิ่มเติมนอกเวลาที่บ้านได้ และคุณครูสามารถนำหนังสือไปจัดทำมุมหนังสือเพื่อให้นักเรียนสามารถหยิบหนังสือมาอ่านในเวลาว่าง เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT เพื่อพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการพูด เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาและแสดงออกทางความคิดอย่างเหมาะสมและหลากหลาย

2.2 สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบของหนังสือนิทานพื้นบ้านเป็นรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของเนื้อหาและระดับชั้นได้ เช่น เขียนเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านรูปแบบนิทานสำหรับเด็กเล็ก เป็นต้น

2.3 ควรวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ในระดับชั้นอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อช่วยเสริมสร้างกระบวนการอ่าน การคิด และส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2551). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ธรรมการพิมพ์.

ทิศนา ขัมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอียร์ พาณิซ. (2544). *4 MAT การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

McCarthy, Bernice. (1990). *4 MAT in Action II*. 200 West Station Street Barrington in the United States of America: Excel , Inc.